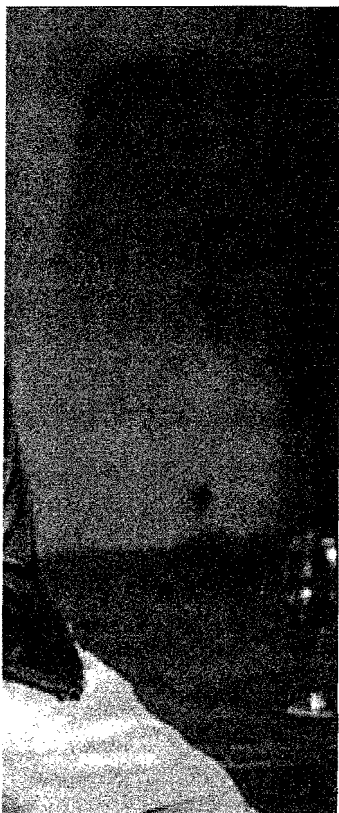

Anspraak

et for hans nevrotiske livsinstilling, skriktakt og tone forlanger. Dette understreker Meirik gjennom en åpningscene der paret søvngjengeraktig

FOTO: MARIUS E. HAUGE

takt og tone forlanger. Dette understreker Meirik gjennom en åpningscene der paret søvngjengeraktig

vandrer rundt sønnens hus. Det er lett å forstå at Den unge kvinne ikke holder ut lenger, selv om Meirik's tolkning gjør det vanskeligere å skjønne at en livskraftig ung kvinne som henne har viklet seg så dypt inn i et håpløst forhold at hun til og med har tatt initiativet til å få barn med Den unge mannen. Forklaringen kan være kvinnens evige trang til å være reddende engel. Eller kanskje hun selv har en rem på huden? Victoria Meirik's nitide instruksjon antyder noe nevrotisk hos Den unge kvinnas desperate ubesluttsomhet når hun like etter å ha tilkalt elskeren og bestemt seg for å reise fra Den unge mannen, likevel lar tingene og minnene overtale henne til å bli. Det kan også tenkes at hun er blitt preget av mange års samliv.

Den nederlandske scenografen Nelly Blessinga har skapt et trøstesløst interiør der alt er nattblått: tak, vegger og til og med rekvisittene – en kommode, noen krakker, og en barnevogn. Et nakent, stilisert scenebilde som fremhever det tidløse ved stykket. I Agata Wisnys tolkning er Den unge kvinne midtpunktet fra hun i åpningsscenen fortvilet og og fåfengt forsøker å vekke Den unge mannen opp av livsdvalen, til hun til slutt selv blir fanget i ubevegelighet.

Kevin Edvardsen har en

sterk, litt uhyggelig scenisk tilstedeværelse som kler rollen, og han får glimrende fram hvordan Den unge mannen, selv om han kanskje vil, ikke er i stand til å ta livets utfordringer, som når han tafatt blir sittende og snuse på skjørtet til Den unge kvinnen. Det eneste som vekker en gnist av liv i ham er mistanken om at hun er ham utro. Ronny P. Jacobsen var en kraftfull og gal lærer i «Privattimen». Som elskeren Baste har han mindre å spille på, men med sitt ruvende og trauste nærvær står han i overbevisende kontrast til den spinkle Edvardsen.

Teater Manus oppsetninger er alltid tilgjengelige også for dem som ikke skjønner tegnspråk. Denne gangen er det fem skuespillerstemmer som fremfører de fleste av stykkets replikker i klassisk Fosse-tradisjon, lavmælt, inderlig og uten snev av patos. Skuespillerens ekspressive tegnspråk blir den visuelle, fysiske illustrasjonen av følelsene som motiverer replikkene, spesielt blir dette tydelig i Agata Wisnys sterke og desperate tolkning, ikke minst i sluttscenen. Det sterkt følelsesmessige tegnspråket beriker Fosses tekst, samtidig som det blir et interessant og avslørende kontrapunkt til den – et forhold Victoria Meirik utnytter til fulle.

IdaLou Larsen
idalou@idalou.no

ROLLEMODELL: Nada har fanga inn ei kvinne som fyller livet sitt med å skrive. Kan ho vere ein rollemodell? FOTO:FRANK THEYS

Er alt tilfeldig?

TEATER

Point Blank
Av Edit Kaldor
Med Nada Gambier og Edit Kaldor
Teaterhuset Avant Garden

melding

Eksistensielle val presentert gjennom eit utal bilde av kvardags situasjoner.

Teaterhuset Avant Garden har vald å legge performance-festivalen «Bastard» saman med Trondheim Internasjonale Filmfestival. Kosmorama. Og nokre av framsyningane i «Bastard» er gjort i samarbeid med Kosmorama. Kor hurt det er, er eit ope spørsmål, for her er det lett å bli lelebror i ein stor filmfestival. Det er synd, for nokre av produksjonane hadde fortent eit større publikum. «Point Blank» av Edit Kaldor er eit døme på det. Dette er eksistensiell performance som utforskar vesentlege sider ved livet, stiller spørsmål til publikum, og er ganske annleis enn det vi vanlegvis ser på ei teaterscene.

Edit Kaldor er opphavleg frå Ungarn, men vaks opp i USA, har utdanning frå USA og Nederland, og arbeider nå med utgangspunkt i Belgia. I framsyninga sit ho sjølv og styrer ein pc med masse bilde, medan hovudaktøren er Nada Gambier. Ho er 19 år gamal, nettopp ferdig med high school, lei av mora, og på backpacking gjennom Europa for å finne ut av seg sjølv og kva ho skal gjere i livet. Med seg har ho eit kamera med ein zoom som kan forstørre 200 gongar. Med denne reiskapen ser ho på og dokumenterer haugevis av ulike vanlege menneske i daglegdagse situasjonar utan at dei sjølve er klår over at dei blir fotografert. Ein kvart million bilde er det blitt!

I Ungarn treffer ho Edit Kaldor, og så blir det performance av det heile. Det er i alle fall det dei vil ha oss til å tru. I starten blei ei ganske opptatt av om historia var sett i scene, eller om ho var røyndom, men etter kvart gav eg blaffen, for dette er performance, og kva som er sant og ikkje blir uvesentleg.

Det som er sant, er at Nada presenterer oss for eit utal menneske, og gjennom den-

ne presentasjonen freistar ho å få svar på vesentlege spørsmål knytt til egne val om framtid, og ikkje minst om å leve åleine eller i par. Men på vegen til desse vala sveipar ho innom så mye anna, at ein tidvis kan tru ho er ein tvangsnvrotikar som opplever alle avgjerder som eksistensielle, og alle hendingar som tilfeldige. Nada er prisgitt vengeslagta til dei karibiske sommarfuglane, men humoren og sjølvironien gjer at dette langt frå blir nevrotisk.

Ho utfordrar publikum og fordommane våre mellom anna med *eit-sekunds-testen* der vi blir presenterte for bilde av ulike menn, og må avgjere der og då om vi hadde våga å ta drosje heim med dei. På same vis som i Kate Pendry's «Tales of a Wicked Child» frå nokre år attende, syner det seg at tilsynelatande normale menneske er valdtektsforbrytarar og seriemordarar.

Men sjølv om Nada er innom mye og bedriv kvardagsfilosofi i stor stil medan ho syner bilda sine, er hovudtemaet hennar (i alle fall denne kvelden) spørsmålet om det er best å leve åleine eller i par. Ho gjer seg intelligente refleksjonar medan ho viser bilde av både par og einslege, tosermd, einsermd og sjølvstende. Bilda er både intime og private, men likevel stort sett presentert med ein respekt for den fotograferte som gjer at dette ikkje blir invadering og kikking, så rart det enn kan høyrast. For det er ikkje personane ho utforskar, men meir kva dei utstrålar, blikka deira, andletsuttrykk, apati, glede osv.

Framsyninga gir ikkje svar, og Nada finn ikkje fram denne kvelden, heller. Men gjennom alle dei kvardagslege situasjonane ho syner oss, får ho oss til både å sjå ting vi vanlegvis ikkje oppdagar, samt å sette i gong dei små grå. Det gjorde godt. Oppsettinga er halde i ei særns munnleg og improvisert stil, utan særleg synleg regi, til tider hoppande og litt fragmentarisk. Alt er tilfeldig, som livet til Nada. Men når ein i ettertid går på nettet og ser ein trailer frå framsyninga, syner det seg at det meste er nøye innstudert. Så har kanskje Edit Kaldor berre lurt oss til å tru at alt er tilfeldig? Tilfeldig? Nepppe!

Amund Grimstad
amund.grimstad@gtark.no

ANGEL OG AL: Dette er et mørkt og dypt pessimistisk stykke, skriver vår anmelder.

FOTO: GISLE BJØRNBY/NATIONALTHEATRET

med den voldtatte småjenta, og hans skildring av utviklingen av det sterke vennskapet mellom Angel og Al er dårlig integrert i den politisk/filosofiske fabelen. Men samspeillet mellom Bjørn Skagestad (Angel) og Kai Remlov (Al) er fascinerende og utfyllende: hvert eneste blikk, hver eneste lille bevegelse forteller om tanker og

følelser som teksten aldri direkte gir uttrykk for. Det er vanskelig å si om regissør Ragnar Lyth med en mer lydhør og dempet replikkinstruksjon kunne gitt større indre spenst til de lange dialogene i første del. Feilen kan opplagt ligge i teksten, men en del voldsomme stemmeutbrudd virker overflødige. Henrik

Lyths scenografi er til dels meget effektiv, men enkelte av videoprojeksjonene blir så voldsomme at de mister sin kraft på den svært publikumsnære Amfiscenen.

Uansett svakheter er «Under åpen himmel» en aktuell og interessant tekst i dagens politiske debatt.

IdaLou Larsen
idalou@idalou.no